

Жанубий

ҚОЗОҒИСТОН

janubiy.kz

1991 йил 5 апрелдан чиқа бошлаган
Сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади

2020 йил 9 апрель, пайшанба. №36 (2811).

Нурсултан НАЗАРБАЕВ: БИРЛИГИ МУСТАҲКАМ ЮРТ — ЕНГАДИ

Қозоғистон Республикаси Тўнғич Президент – Элбоши Нурсултан Назарбаев «Егемен Қазақстан» газетасида чоп этилган мақоласида Қозоғистон халқига, шу жумладан, зиёлилар, ёш авлод ва тадбиркорларга мурожаат қилди, деб хабар беради Elbasu.kz.

Элбоши мақоласида бугунги кунда бутун дунё нотинч бўлиб, миллат саломатлигига хавф таҳдид қилаётган бир пайтда Қозоғистон халқини сабр-тоқатли бўлишга даъват этди.

– Евроосиё иқтисодий иттифоқининг ташкил этилиши, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти, Осиёда ўзаро ҳамкорлик ва ишонч чоралари конференцияси, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг тарихий саммити, Астана иқтисодий форуми ва Жаҳон кўргазмаси – буларнинг барчаси Қозоғистон ва дунё ўртасидаги ўзаро дўстлик ва ишончга асосланган иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган. Ҳаётнинг ўзи, ҳозирги вазият, бизнинг бирлик ва ҳамжихатликка асосланган сиёсат олиб бориш ягона тўғри йўл эканлигини кўрсатди, – деди Н. Назарбаев.

Тўнғич Президент мустақиллик йилларида мамлакат иқтисодиёти диверсификация қилинганига тўхталди.

– Мустақиллик йилларида биз иқтисодиёти-мизни диверсификация қилишга куч сарфладик. Ушбу мақсадга эришиш учун биз “Қозоғистон-2050” стратегиясини ишлаб чиқдик ва Жадал индустриявий-инновациявий ривожланиш дастури бўйича 1000дан зиёд янги корхоналар очдик. Бунинг натижасида жаҳон миқёсида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди ва мамлакатга янги технологиялар кириб келди. Бу мамлакатни учинчи технология модернизация қилишга йўл очиб берди, – деди у.

– Ҳозирги Қозоғистонни Совет Иттифоқи парчаланган 1990 йиллардаги Қозоғистон билан таққослаб бўлмайди. Ҳозиргидек қийин кунлар учун, келажак авлодлар учун тўпланган Миллий жамғармада ва олтин-валюта фондида 90 миллиард доллар бор. Бу ўз навбатида, ундан оқилона фойдаланиш орқали бугунги қийинчиликларни енгиш учун кенг имконият яратди, – деди Н. Назарбаев.

Элбоши Давлат раҳбари томонидан амалга оширилаётган чора-тадбирларга ҳам тўхталди.

– Президент Қасим-Жўмарт Тўқаев яқинда халққа Мактубида барча ижтимоий гуруҳлар, тадбиркорлар ва қишлоқ хўжалигига турли хил ёрдам кўрсатилиши тўғрисида батафсил маълумот берди. Агар Қозоғистоннинг миллий иқтисодиётдаги ютуқлари ва юқорида айтиб ўтилган жамғарма яратилмаганида, бунинг имкони бўлмасди. Қачонлардир жамғармани одамларга тақсимлаб бериш таклифи билан чиққанлар ҳам бўлди, аммо ҳаётнинг ўзи тўғри қарор қабул қилганимизни кўрсатди, – деди Нурсултан Назарбаев.

Элбоши мақоласида зиёлилар ва ёш авлодга, шунингдек, тадбиркорларга алоҳида мурожаат қилди.

– Мен авваламбор кекса авлод ва зиёлиларга мурожаат қилмоқчиман: халқни бирдамликка, яхшиликка, хайрли ишларга, соғлом турмуш тарзига даъват этинг. Ёшларни ишлашга, маълумот олишга, илғор бўлишга ўргатинг. Келгуси авлодлар олдидаги масъулият бизни шундай йўл тутишга мажбур қилади. Ёш авлодга айтаман: сиз мустақил юртда туғилиб-ўсдингиз. Сиз – юрт таянчисиз. Катта авлод сиз учун қўлидан келганини қилди ва энди меҳнат қилиш навбати – сизда. Ёмон одатлардан қочинг ва яхшилик қилишга интилинг. Катталарни ҳурмат, кичикларни иззат қилинг, бир-бирингиз билан дўст бўлинг. Тадбиркорларга айтмоқчиман: мустақиллик туфайли сиз ўз бизнесингизни шакллантирддингиз, бойлик орттирдингиз. Энди “Мен ўз юртимга нима бердим?” деб ўзингизга ҳисоб бериш вақти келди, – деди Тўнғич Президент.

– Биз бирлиги мустаҳкам юртмиз. Мен доимо халқим билан бирга бўлганман ва бу сафар ҳам мен сизлар биланман. Биз биргамиз! Келинг, таслим бўлмайлик, бирдамлигимизни йўқотмайлик. Шундагина муқаддас мустақиллигимизни сақлаб, Қозоғистонни муносиб равишда Мангу Эл қила оламиз», – деди Элбоши.

ҚозАхборот.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ЗАХИРАСИ ЕТАРЛИ

Давлат раҳбари «Continental Logistics» МЧБнинг транспорт-логистика марказига бориб, 6 минг тоннадан зиёд озиқ-овқат товарлари сақланадиган омборни ораб кўрди.

Нур-Султан шаҳрида умумий майдони 222 минг квадрат метрли ташкил этилган 7та логистика мажмуаси ва 37 минг тонна озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашга мўлжалланган 7та сабзавот омбори бор.

ҚР Президентига пойтахт ва минтақаларни озиқ-овқат билан таъминлаш аҳволи ҳақида баёнот берилди.

Савдо ва интеграция вазири Бақит Султанов Давлат раҳбарига ижтимоий аҳамиятга эга озиқ-овқат товарларининг баҳосини сошлаб туриш мақсадида қабул қилинган чоралар ҳақида маълумот берди. Қишлоқ хўжалиги вазири Сапархан Ҳамраев эса сабзавот маҳсулотлари, буғдой ва уннинг етказилиши ҳақида айтди.

Нур-Султан шаҳри ҳоқими Алтай Кўлгинов Давлат раҳбарини пойтахтнинг бугунги аҳволдан бохабар қилди.

Қасим-Жўмарт Тўқаев Ҳукуматга вилоят ва шаҳар ҳокимлари билан бирлашиб, озиқ-овқат товарлари баҳосини оширишга йўл қўймаслик, олиб-сотарлик ҳолатларининг олдини олиш, шунингдек, барқарорлаштириш жамғармасини тўлдириш вазифаларини топширди.

“Егемен Қазақстан”дан.

ШИФОКОРЛАР КУЧАЙТИРИЛГАН РЕЖИМДА ИШЛАМОҚДА

Туркистон вилоятида вирусга қарши курашда шифокорлар фаолияти кучайтирилмоқда.

Минтақада бугунги кунда 400га яқин шифокор, ўрта ва кичик бўғин тиббиёт ходимлари кундаликдаги хавф-хатарнинг ўртасида инсон ҳаётини сақлаб қолиш мақсадида жонбозлик кўрсатишмоқда.

Вилоят бўйича инфекцияга чалинган барча беморларни даволаш учун

150та ўрин тайёрланган. Пандемия вирусига ўхшаш касаллиги бор беморларни жойлаштириб, ташхисларини аниқлаш мақсадида 510 ўринли провизор госпиталлар кўзланган. Бундан ташқари, барча туман ва шаҳарлардаги юқумли касалликлар бўлимлари тайёр. Алоқанда бўлганларни қамраш учун вилоят ҳудудидаги 955 ўринли карантин марказлари ташкил этилган.

ТЕЗКОР АХБОРОТ

2020 йил 8 апрелдаги вазият бўйича вилоятда коронавирус инфекциясини юқтирган фуқаролар – 33 нафарга етди.

2018 йилги арислик гўдак, Кентов шаҳрининг 1982 йил, 2003 йил, 2005 йилги фуқароларидан олинган анализ натижалари бўйича уларнинг вирус юқтирилгани аниқланди. Улар Шимкентга Нур-Султан йўналишидаги 076 поездда келган жетисайлик фуқаро билан алоқанда бўлган беморларнинг яқин қариндошлари.

Сўнгги маълумотларга кўра, 1990 йилда туғилган Жетисай шаҳри фу-

қароси ҳам коронавирус билан хасталанган бемор билан алоқанда бўлган.

Вилоят бўйича жами Жетисайда – 13, Кентовда – 5, Ўрдабошида – 1, Сайрамда – 2, Мақтааралда – 4, Арисда – 6, Саригочда – 1 фуқаро коронавирус касаллигини юқтирган.

Вилоят ҳокимининг матбуот хизмати.

Озиқ-овқат баҳосини кўтарганларга 530 минг тенге жарима солинади. Керакли товарлар ва дори-дармонлар баҳосига тегишли масалалар бўйича шаҳар прокуратурасининг тезкор гуруҳи билан боғланиш мумкин.

ЖАРИМА – 530 МИНГ ТЕНГЕ

Буни пойтахт ҳокимлигининг расмий сайти маълум қилди. Қозоғистонда 1 апрелдан бошлаб ижтимоий аҳамиятга эга озиқ-овқат маҳсулотларига чекланган чакана савдо нархи жорий қилинди.

Чунончи, биринчи навли буғдой унидан тайёрланган ноннинг баҳоси – 150 тенге, биринчи навли буғдой унининг килоси – 197 тенге, қадоқланган угра – 230 тенге, қадоқланган арпа ёрмаси(дон) – 339 тенге, тозаланган ва қадоқланган гуруч – 307 тенге, мол гўшти (суякли) – 2113 тенге, товуқ тухуми (10 дона биринчи нав) – 351 тенге, кунгабоқар мойи – 451 тенге, ош тузи (“Экстра”дан бошқа) – 55 тенгени ташкил қилади.

“Тасдиқланган баҳо миқдорини оширганларга 265 100 тенгедан 530 200 тенгегача миқдорда жарима солинади”, деб хабар беради шаҳар прокуратураси.

ҚозАхборот.

Қурилиш иншоотлари – ҳоким назоратида

Вилоят ҳокими Ғамиди Шўкеев Туркистонда жадал суръатда олиб борилаётган қатор қурилиш иншоотларни оралаб, элдаги фавқулодда вазиятга доир тегишли талаб ва эҳтиёт чораларининг қатъий сақланишини текширди.

Ғамиди Шўкеев Туркистоннинг жавоҳирига айланадиган асосий лойиҳалардан бири – «Карвон йўли» мажмуаси қурилишига борди. Шаҳардаги Бекзат Саттарханов кўчаси бўйида жойлашган кўламдор истироҳат боғини ободонлаштириш ишларини текширди. Унда иш режасига мувофиқ сугориш, дренаж тизимларини юритиш, фавворалар ўрнатиш ҳамда кўкаламзорлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Очiq осмон остида жойлашган боғда очiq бассейн, фаввора қурилиши қизғин давом этмоқда. Жаҳон андазаларига мослаб қурилатган ушбу мажмуа аҳолининг сеvimли ҳордиқ масканига айланиши аниқ.

Шаҳарнинг маънавий марказида жойлашган илмий-оммабоп кутубхонада ташқи пардозлаш ишлари юритилмоқда.

Вилоят ҳокими Ақтўбе вилоятининг тухфаси сифатида қурилатган драма театри қурилиши билан ҳам танишди. Қад кўтараётган ушбу маданият маскани 510 одамга мўлжалланган.

Ғамиди Шўкеев Туркистоннинг жавоҳирига айланадиган асосий лойиҳалардан бири – «Карвон йўли» мажмуаси қурилишига борди. Шаҳардаги Бекзат Саттарханов кўчаси бўйида жойлашган кўламдор истироҳат боғини ободонлаштириш ишларини текширди. Унда иш режасига мувофиқ сугориш, дренаж тизимларини юритиш, фавворалар ўрнатиш ҳамда кўкаламзорлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Очiq осмон остида жойлашган боғда очiq бассейн, фаввора қурилиши қизғин давом этмоқда. Жаҳон андазаларига мослаб қурилатган ушбу мажмуа аҳолининг сеvimли ҳордиқ масканига айланиши аниқ.

Шаҳардаги Х. А. Яссавий

музейининг ташқи кўриниши ўзгартирилиб, ички деворлари қайта ишланмоқда.

Мақбаранинг атрофини кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш ишлари доирасида ландшафт дизайнига алоҳида эътибор қаратилган. Келажақда бу жойлар қадимий шаҳарнинг қиёфаси сақланган, алвон гулларга бурканган яшил минтақага айланади.

Вилоят ҳокимининг матбуот хизмати.

25 МИЛЛИОН ТЕНГЕ ЎТКАЗДИ

Вилоятимизда Nur Otan партияси йўлга қўйган «Биз биргемиз!» акцияси давом этмоқда.

Коронавирусга қарши курашни кучайтириш,

эҳтиёжмандларнинг турмуш шароитини яхшилаш мақсадидаги акцияда минтақадаги тадбиркорлар, маслаҳат депутатлари ва ҳомийлар жонбозлик кўрсатишмоқда.

Одавийлик ва олижаноблик синалаётган бир пайтда таниқли тадбиркор, меценат Рашкул Ўспаналиева «Туркистон» ижтимоий-корпоратив ривожланиш жамғармасига 25 млн. тенге ажратиб, алоҳида жонкуярлик кўрсатди.

«Береке-А» корпо-

рациясининг раҳбари Рашкул Ўспаналиева бунга қадар ҳам хайрия тадбирлари билан танилган аёл.

– Давлат томонидан инфекцияни таратмаслик, элнинг саломатлиги ва хавфсизлигини ҳимоя қилиш мақсадида мажмуавий ишлар амалга оширилмоқда. Бу қийин даврда ҳар бир инсон жамиятга кўлидан келганча ёрдам кўрсатиши керак, деб ҳисоблайман. Хавфсизлик қоидаларини сақласак, бу қийинчиликдан чиқиб оламиз, – дейди

тадбиркор.

«Биз биргемиз!» акцияси бўйича вилоятнинг туман, шаҳарларида 2 мингдан зиёд оилага озиқ-овқат, гигиена ва тиббий буюмлар тарқатилмоқда. Бу вазифани амалга оширишга Nur Otan партияси филиалларининг вакиллари, «ёш отан»чилар ҳамда кўнгилчилар жалб этилган.

Nur Otan партияси вилоят филиалининг матбуот хизмати.

КУЧЛИ ЁҒИНГАРЧИЛИК КУТИЛМОҚДА

Ўлкамизга баҳор келса-да, қишнинг аёзи бизни тарк этгиси келмаётганга ўхшайди. Куни кеча алвон бўлиб очилиб турган лолалар бугун қорли изгирин остида қолди. Шундай бўлса ҳам, Аллоҳнинг ҳар бир кунига шукроналик билдирамиз. Чунки ёғингарчиликда ҳам хайр бордир.

Шундай қилиб, Қозоғистоннинг бир неча минтақасида ҳавонинг совутиши ҳақида огоҳлантириш эълон қилинди.

Жумладан, 8-9 апрель кунлари кечаси ва эрталаб Туркистон вилоятининг баъзи бир минтақаларида кучли ёғин ёғади. Туман қоплайди. Шимоли-ғарбдан эсган шамол кучи 15-20 м/с, 9-10 апрель кунлари кечаси ҳаво ҳарорати 0-5 даражагача совуқ, жанубда + 3 даражагача пасаяди. Туркистон шаҳрида тунги ҳарорат - 0-2 даражагача пасаяди.

Бугун Шимкент шаҳрида кечаси ва эрталаб кучли ёғингарчилик (ёғин, қор) кутилмоқда. 9-10 апрель кунлари кечаси ҳаво ҳарорати 0-2 даражагача совутади.

ВИЛОЯТДА ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ ТЎХТАМАЙДИ

Туркистон вилоятида қурилиш иншоотларидаги ишлар давом эттирилади. Қурувчилар тегишли хавфсизлик чораларига қатъий риоя қилган ҳолда ишлашмоқда. Буни Туркистон шаҳридаги қатор қурилиш майдонларини оралаб, бажарилган ишлар билан танишиб чиққан вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Қ. Айтмухаметов маълум қилди.

– Фавқулодда ҳолатга доир вилоятнинг бош санитар шифокори қўшимча чекловларни белгилади. Бироқ, бу қурилиш ишларига ҳеч қандай тўсиқ бўлмайди. Барча қурувчиларга иш давомида тегишли хавфсизлик чораларига қатъий риоя этиш талаблари қўйилмоқда. Бугунги кунга қадар ҳеч қандай муаммо юз бергани йўқ. Ҳаммаси рисоладагидек амалга оширилмоқда, – деди Қ. Қайиртайули.

Вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари айни кунда қатор қурилиш материаллари Шимкент шаҳридан олиб келинишини ва шу туфайли бироз муаммолар юзага келаётганини айтди. Шундай бўлса-да, икки томонлама шартнома туфайли бу масала ҳам ижобий ҳал этилди.

Бугунги кунда Туркистон шаҳридаги 35та иншоотда 3261 қурувчи бир мавсумда меҳнат қиляпти. Уларнинг барчаси туркистонликлар. Таъкидлаш жоизки, ишчилардан қурилиш майдонларида тиббий ниқобларни тақиб юриш талаб этилмоқда. Ҳар бир иншоотда тиббиёт пунктлари ишлаб, ишчиларнинг тана ҳарорати ўлчанмоқда. Шунингдек, иншоотлар антисептик воситалар билан тўлминланган. Ишчилар бир-бирига яқинлашмай, маълум масофада туриб ишлашади. Бундан ташқари қурилиш иншоотлари ҳудудида Covid-19 вирусидан сақланиш услублари ёзилган огоҳлантирувчи плакатлар олиб қўйилган.

Вилоят минтақавий коммуникациялар хизмати.

Вилоятимизда онлайн ўқитиш тизими тўхтатилди

Чекка қишлоқларда Интернет сифати паст бўлгани сабабли Туркистон вилоятида онлайн ўқитиш тизими тўхтатилди. Шунга мувофиқ, масофадан таълим жараёни «Балапан», «Еларна», «Оңтўстик» телеканаллари, «Қазақ радиоси» ва «Қазпошта» ҲЖ ёрдамида амалга оширилди. Буни вилоят инсон салоҳиятини ривожлантириш бошқармаси раҳбари Рақимбек Жўлаев маълум қилди.

Унинг айтишича, бугунги кунда таълимнинг янги лойиҳасига тайёргарлик ишлари қизғин юритилмоқда.

– Бугунги кунда вилоятдаги 909та таълим муассасасида 488182 ўқувчи таҳсил олмоқда. Уларнинг 80 фоизи қишлоқ жойларда ўқийди. 124 минг ўқувчи сифатли Интернет тармоғига эга. 121 минг ўқувчининг эса компютери йўқ. Компютерлар билан таъминлаш учун мактаблардаги 29 мингта компютер ва ноутбук шахсий жавобгарлиги остида ўқитувчи ва ўқувчиларга тарқатиб берилди. Лекин 9 мингга яқин ўқитувчи компютер, 11 минг нафар ўқитувчи эса сифатли Интернет тармоғига эга эмас, – деди Рақимбек Қуатбекули.

Умуман олганда, вилоятдаги 429943 ўқувчи «Балапан», «Еларна», «Оңтўстик» телека-

наллари, «Қазақ радиоси» ва «Қазпошта» ҲЖ кўмағида масофадан ўқийди. Таълим ва фан вазирлиги тайёрлаган видеодарслар маҳаллий телеканаллар ҳам ўқувчиларга қулай вақтда кўрсатади. Телеканалларни кўриш имконияти бўлмаган чекка аҳоли манзилларидаги 320 нафардан зиёд ўқувчи «Қазақ радиоси» ва «Қазпошта» ҲЖ кўмағидан фойдаланади. Бундан ташқари ўқитувчилар «Whatsapp» ва «Telegram» мессенжерлари ёрдамида топшириқлар бериб боришади.

Интернет хизмати сифатли шаҳар мактабларидаги 57421 ўқувчи қўшимча сифатида «Bilimland», «Daryn online», Қунделик.КЗ порталлардан фойдалана олади. Лекин у орқали билим олиш мажбурий эмас.

Таъкидлаш жоизки, Арис шаҳридаги ўқувчилар сони 5-80 нафар бўлган 9та мактабда дарслар аввалгидек ўтиляверади. Санитария-эпидемиология талабларига мувофиқ, дарслар 30 дақиқага қисқартирилган ва икки сменада юритилади. Танаффусда хоналар шамоллатилиб, хавфсизлик чоралари сақланади.

Вилоят минтақавий коммуникациялар хизмати.

Ўқувчилар ЯМТга онлайн режимда тайёрланишади

Мамлакатдаги фавқулодда вазият муносабати билан Туркистон вилоятидаги мактаблар битирувчилари ЯМТ синовиға уйдан чиқмай, онлайн-режимда тайёрланишади. Ҳозирги кунда бу борада тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

Вилоят ижтимоий тараққиёт бошқармаси ва «Ontustik» телевидениеси ҳамда инсон салоҳиятини ривожлантириш бошқармаси биргаликда йўлга қўйган янги лойиҳа 6 апрелдан бошлаб амалга оширилади. Онлайн дарсда минтақанинг энг яхши устозлари дарс ўтади. Ҳар бир дарс 20-30 дақиқа ўтилади. Шу вақт оралиғида онлайн ўқув дастурига мувофиқ устозлар 2-3 топшириқни тушунтириб ўтишади. Ҳар куни икки фан бўйича дарс ўтилади, деб режаланмоқда.

Айтганча, онлайн дарслар 11-синф ўқув дастурига асосланган.

Вилоят минтақавий коммуникациялар хизмати.

Аҳоли саломатлиги – бош мезон

Туркистон вилояти Полиция департаментининг раҳбари Қ. Далбеков вилоят ҳудудидаги чеклов ҳақида фуқароларга тушунтириш мақсадида блок-постларга борди.

Юртимизда фавқулодда вазият жорий этилиши муносабати билан Туркистон вилоят полиция департаментининг шахсий таркиби кучайтирилган режимга кўчди. Коронавирусли инфекциянинг олдини олиш мақсадида вилоятда 76та блок-пост ўрнатилиб, уларда кечакундуз шифокорлар ва полициячилар ишламоқда. Шунингдек, иккита блок-пост республика аҳамиятидаги автойўлларга ўрнатилган.

Полиция ходимлари автотранспорт оқимини, шифокорлар – ҳайдовчилар ва йўловчиларнинг соғлигини назорат қилишмоқда.

– Полициячилар фавқулодда вазият режими бузилишининг олдини олиш, жамоат тартибини бузган фуқароларни жа-

вобгарликка тортиш, жиноятчиликка йўл қўймаслик ва аҳоли хавфсизлигини таъминлаш каби ишларни бажаришмоқда. Фавқулодда ҳолат жорий этилгандан буён ходимларимиз томонидан 84 нафар тартиббузар маъмурий жавобгарликка тортилди. Вилоят фуқароларини чеклов чораларига масъулият билан эътибор қаратиш ва фавқулодда ҳолат талабларига қатъий риоя қилишга даъват қиламан, –

деди Қ. Далбеков.

Туркистон вилоят полиция департаментининг ходимлари ёлгон ахборот тарқатилган 9та ҳолатни аниқлашди. Уларнинг барчаси ўз вақтида очилиб, гумондор шахслар ҚР ЖКнинг 274-моддаси бўйича жавобгарликка тортилди.

Туркистон вилояти ҳокимининг матбуот хизмати.

ВИЛОЯТИМИЗДА КАРАНТИНГА ЁПИЛГАН АҲОЛИ МАНЗИЛЛАРИ

Туркистон вилоятида чеклов чораларини жорий қилиш тўғрисидаги қарорга мувофиқ, 1та туман, 6та аҳоли манзили, 2та тиббиёт муассасаси ва 3та уйда чеклов чоралари жорий этилди. Булар: Жетисай тумани, 6та аҳо-

ли манзили – Ўрдабоши туманидаги Бадам, Дербес аҳоли манзиллари, Сарюғоч туманидаги Енкес аҳоли манзили, Сайрам туманидаги Қўсбулақ ва Хонқўрғон овуллари, Арис шаҳридаги Науриз аҳоли манзили.

Тиббиёт муассасалари – Жетисай туманининг обсервация маркази, Жетисай туман марказий шифохонасининг юқумли касалликлар госпитали, Ленгер шаҳар шифохонасининг юқумли касалликлар госпитали карантинга ёпилди.

Жетисай тумани, Жана овул қишлоғи, Абдихалиқов аҳоли манзили, Ақберген кўчасидаги 41-уй, Жетисай шаҳри, А. Байтурсинов кўчасидаги, 67/3-уй, Жетисай шаҳри, Ерубасов кўчасидаги, 5/3-уй, 3та кўча – Мақтаарал тумани, Атакент аҳоли манзилидаги Н. Тўреқулов-А. Пушкин, Н. Тўреқулов-Желтўқсан, Ғ. Муратбаев-А. Пушкин кўчалари карантинга ёпилди.

Вилоят минтақавий коммуникациялар хизмати.

Веб-сайтларга кириш бепул

Фавқулодда вазият режими пайтида алоқа соҳасида фаолият юритаётган баъзи операторлар ўз абонентларига имтиёзлар яратишга қарор қилишди. Жумладан, қўшимча ҳақ тўламасдан, ҳатто минус балансдан бўлса-да, интернет-захиралардан фойдаланиш мумкин. Қозғоғистон фуқароларё ушбу таклифларга оид маълумотларни ўз алоқа операторларидан билиб олишлари мумкин.

Мамлакат Президентининг бу борадаги топшириғига кўра, аҳолини ФВ пайтида қўллаб-қувватлаш учун мамлакатдаги йирик операторлар сайтларга бепул киришни йўлга қўйишди. Хусусан, “Қазақтелеком” ХЖ, “Транстелеком” ХЖ, “Astel” ХЖ, “Кар-Тел” МЧБ, “Кселл” ХЖ, “Мобайл Телеком-Сервис” МЧБ ОУЮ сайтларига бепул кириш, Таълим ва фан вазирлиги тавсия этган электрон маълумот базалари, онлайн-кундалиқлар,

электрон таълим порталлари ва бошқа таълим захираларидан бепул фойдаланиш имконини тақдим этди.

Ҳозирги кунда трафик ҳисобга олинмайди ва мегабайтлар ҳам ҳисобдан чиқарилмайди. Шунингдек, бу тартиб коронавируснинг расмий веб-сайтига кирганда ёки eGov Mobile иловасидан фойдаланганда ҳам сақланади.

Тиббиёт ходимларини қўллаб-қувватлаш учун эпидемияни бартараф этишда курашаётган барча шифокорлар учун алоқа бепул бўлди.

Бугунги кунда Фавқулодда вазиятга сафарбар этилган 20 000дан зиёд тиббиёт ходими алоқа ва интернетнинг бепул пакетларини олди.

Эпидемиологик аҳвол бўйича фуқароларни бохабар этиш мақсадида алоқа операторлари 1406 call-марказига уяли телефонлардан кўнғироқни бепул қилишди. “Қазақтелеком” ва “Транстелеком” ФВ пайтида хиз-

матлари учун қарзи бор фуқароларнинг телефонларини ўчирмасликка қарор қилди.

Нафақадорлар ва ногиронлар ижтимоий тариф бўйича абонентлар ҳисобланади. “Кар-Тел” МЧБ ФВ пайтида уларга алоқанинг барча турларидан бепул фойдаланиш имконини берди. Юртимиздаги барча операторлар роумингдаги бонус балансда бўлган ўз абонентларига бепул интернет-трафикни тақдим этишди.

Тадбиркорларни бундай қалтис шароитда қўллаб-қувватлаш учун махсус тариф ишлаб чиқиш, интернет хизматлари, видеокузатув (карантинда ёпиб қўйилган бизнес иншоотларини масофадан кузатиш имконияти) учун имтиёзлар яратишди.

Айтганча, бугунги кунда барча операторлар кучайтирилган тартибда ишламоқда.

Н. МАВЛОНОВА.

НАСИҲАТЛАР

ЎН БЕШИНЧИ СЎЗ

Менинг назаримда, ақлли киши билан ақлсиз кишини ажратиб турадиган битта нарса бор. Авваламбор, бандаси яратилгандан кейин, дунёдаги мавжуд нарсаларга қизиқмай иложи йўқ. Худди ана шу пайт унинг умрида энг қизиқ даври бўлиб эсида қолади. Шунда ақлли одам келгусида нафи тегадиган бир ишга меҳр қўйиб, ихлос билан ёпишар экан-у, бир кун унинг ана шу қизиққан нарсаси ўзининг севган касбига айланиб, кунига яраб, кўз кўрадиган, қулоқ эшитадиган, кўнгил севадиган бўларкан. Ниҳоят, шундай ўтган умрнинг ўкинчи ҳам бўлмас экан.

Ақлсиз киши нимаики кўрса – шунга ҳавас қилиб ва уларнинг бирортасини ҳам бошини тунтолмай, не-не тиллага топилмайдиган умрини ит азобида хор-зорлик билан ўтказиб юборар экан-у, кейинги ўкинчидан фойда чиқмас экан. У одам ёшлигида, бу ҳунар бўлмаса, у ҳунар, деб ўзини ҳар ишга қодир сезиб, у шохдан бу шохга учиб-қўниб, гўё ёшлиги абадий тураверадигандай, белининг қуввати, кўзининг нури кетиб, қаримайдигандай кўринаркан-у, вақти келиб, тушуниб, бирор ишнинг бошини ушлаймай, деганда, ёши ўтиб, кучи кетиб, қўлидан ҳеч нарса келмай қолар экан.

Кейин ҳар нарсага бир қизиқиш масаласи. Агар бирор нарсага қизиқсанг – бора-бора уни севиб қоларкансан, киши. Бир нарсани севишинг ўзи ҳам бир дард бўларкан. Ана шу севган ишингга, касбингга етай-етай деб турганингда, одамда қандайдир бир мастлик, мағрурлик пайдо бўларкан.

Маълумки, ҳар қандай мастлик кишининг айбини кўпроқ юзага чиқарар, кўзларини шира бостирар, мағрурлантириб юборар экан. Ана шундай пайтда эслик одам эсини йўқотиб қўймай, ақл-ҳушини бир жойга йиғиб олиб, ўз касби-корининг этагидан маҳкам ушлар экан. Эссиз, овсар кишилар эса боши айланиб, кўзи тиниб, босар-тусар жойини билмай, ҳовлиқиб, бош яланг, эгар-тўқимсиз отини қамчилайверар экан – мен шуни кўрдим.

Агарда сен ҳам ақлли кишиларнинг сафида бўлгинг келса, ҳар куну бир марта, ё ҳафтада бир марта, ҳеч бўлмаса ойида бир марта ўзингга ўзинг ҳисоб бер! Утган умрингни қандай ўтказибсан: на илмга, на жамиятга ва на ўзингга фойдали бирор иш қилибсанми? Ё эса қандай қилиб ўтказганлигингни ўзинг ҳам сезмай қолибсанми?

ЎН ОЛТИНЧИ СЎЗ

Қозоқлар: қилиб юрган бандачилигимни худой таоло хуш кўрадими, йўқми, деб ўйламайди. Фақат элу юрт нима қилса – биз ҳам шуни қилиб, йиқилиб-сурилиб, ётиб-туриб юраверсак бас, деб ўйлайди. Савдогар ўз насия пулларини сўраб келганда баъзи бир одамлар кўзларини лўқ қилиб: «Борим шу, хўп десанг, ола қол, бўлмаса, йўқ нарсани сенга қаердан йўндириб бераман?» – дейишарди. Худди шунга ўхшаб, булар ҳам Яратганни баъзан шундай савдогарга менгзамоқчи бўлишади. Бирор нарсага ихлос қўйиб, фикр юртиб, машқ қилиб ўрганишмайди. «Билганим шу, қариганимда қандай қилиб ўрганамай», дейди. «Менга, ўқимадинг, деб айтишмаса ҳам бўларди, тилим айланмаса нима қилай», дейишади. Нима, уларнинг тили ўзга халқларнинг тилидан бошқача қилиб яратилганми?

Носир ФОЗИЛОВ таржимаси.

62 мингдан зиёд ниқоб бепул тарқатилди

Тулкибош туманида 62 мингдан зиёд тиббиёт ниқоб тикилиб, аҳолига бепул тарқатилди. Туман ҳокимлигининг ташаббуси билан йўлга қўйилган эзгу ишнинг мақсади – ниқоблар танқислигига барҳам бериш. Шу мақсадда, туман ҳокимлиги зарурий ускуналар олиб, ишга кўнгиллиларни жалб қилди. Унда тадбиркорлар, ўқитувчилар жонбозлик кўр-

сатишди. Тайёр ниқоблар қишлоқ аҳолисига, мактаб ходимлари, ўқувчилар ва дорихонларга бепул тарқатилди.

Кўнгиллиларнинг саъй-ҳаракати туфайли, туманда ниқоб танқислиги бир мунча камайди.

Вилоят минтақавий коммуникациялар хизмати.

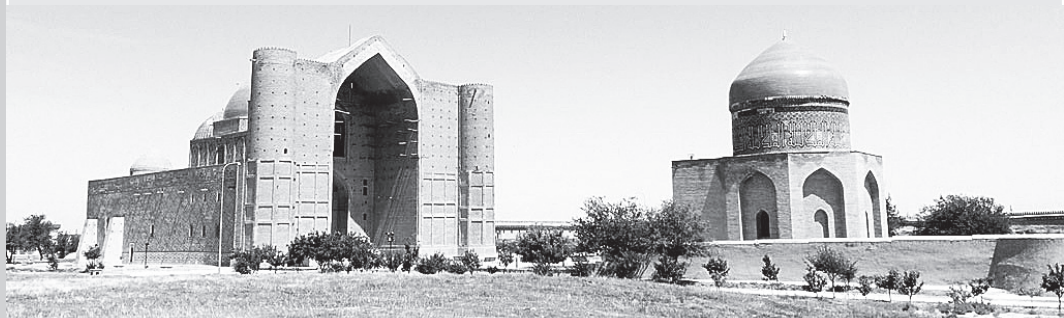
ТУРКИСТОНГА – ЗИЁРАТГА

Зиёратга келдингми меҳмон,
Узоқ йўлдан ҳориб, соғ, омон.
Қабул этгай ниятинг эгам,
Келиб тургил яна биз томон.
Яссавийда ажиб бир сир бор,
Ҳар кун тонгда у этар такрор.
Суннатин ўқиб, ғойиб бўлиб,
Фарзин Маккада адо этар.
Пахтага ўраб қизил чўғни,
Мот қилган экан Эрон шоҳин.
Сўнгера у тинглаган экан,
Шайхлар султони бобо оҳин.
Дардсиз ҳеч ҳам бўлмайдим инсон,
Келган топар дардига малҳам.
Берфарзандга фарзанд бағишлар,
Танграм билан сирдошдир ҳардам.
Шоҳу гадоми, эгиб келар бош.
Авлиёлар султони бобом,
Зиёратдан қуруқ қайтмайди,
Ихлос қўйиб келса ҳар одам.
Хикматларин ҳаётда қўллар,

Пир туттишган Амир Темура ҳам.
Улуғларни ошга чақириб,
Иззат-ҳурмат қилганлар ҳар дам.
Аллоҳ номини зикр қилишган,
Нафаслари кетмаган бекор.
Меҳмонларга тўрдан жой бериб,
Муҳаббатин этгандир изҳор.
Муслимликнинг олий ҳиммати,
Ўзгаларга бермайди озор.
Ҳақ йўлига бўлинг – парвона,
Айтиб қўйя асло бўлмас хор.
Бу шеъримни ўқиган чоғда,
Боболарга айланг тиловат.
Бу оламни яратган танграм,
Сизга ҳам бахт келтирур албат.

* * *

Озод элнинг озод фарзанди,
Ватанига содиқдир доим.
Тилақларинг амалга ошар,
Сени доим қўллар Худойим.

САМОВАР

– Қизим, меҳмон келади,
Қўйиб қўйдим самовар.
Қайнаб, тошиб кетмасин,
Қараб тургин, Санобар!
– Ойижон самоварга,
Сув қуймабсиз тўлдириб.
Қайнайвери бечора,
Қолибдику бечора.

ЎРМОН БОҒБОНИ КИМ?

Тоғ усти қалин ўрмон,
Айтинг, бобо, ким экан?
Боғ яратиш осонмас
Билмам, қанча куч тўккан.
Қўл етмас сарҳадларни
Безаб турар арча, тол.
Ким эканин билмайин,
Туриб колдим бўлиб пол.
Ўтин, мева теришиб,
Тоғдан тушар қўшниллар,
– Тоғ боғбони ким? – десам,
– Қушлар, – дея кулишар.
– Айтганлари рост, болам,
Ҳақиқат, эмас миш-миш.
Раҳм қилмайин баъзилар
Қопқон қўйиб ушлармиш.
Бузилмасин қуш уни
Қушлар – тинчлик гарови.
Озор берса, ким агар,
Ўша қушларнинг ёви.
Тоғ бағрида қушлар кўп
Эшитилар нағмаси.
Ором берар ер, кўкка,
Шўх-шўх чалган навоси.
Еган мева данагин,
Лекин отар ҳар ёнга.
Ойлар ўтиб баҳорда,
Айланар кўк алвонга.
Ўрмон – қушлар макони
Сайрар ҳар тонг, ҳар оқшом,
Кимки агар меҳр қўйса,
Асло чекмас қайғу-ғам.

ЧИПҚОН ҚИШЛОҚ ҚЎШИҒИ

Чипон қишлоқ - Чипқон қишлоқ,
Элу юртга ёққон қишлоқ.
Меҳнат қилиб ўғил қизи,
Ўз тақдирин топқон қишлоқ.
Жамолин кўз кўз қилиб,
Ой қуёшга боққон қишлоқ.
Ҳар бир кўкрак нишонларин,
Кўксиларга таққон қишлоқ.
Булоқларин зилол суви,
Боғларидан оққон қишлоқ.
Қўй кўзиси бўр тепада,
Ўйноқлашиб чолқон қишлоқ.
Чипон қишлоқ, Чипқон қишлоқ,
Элу юртга ёққон қишлоқ.

ЗАХИРАДА ТУРАДИ

Қўшни ит жағи тинмас,
Эртаю кеч хуради
Бизники-чи, гинг этмай,
Хуррагини уради.
– Нега? – дея акаси,
Укасидан сўради.
– Итимиз, дер – таътилда,
Захирада туради.

ЧАРХПАЛАК

Анҳор тўла сув оқса,
Чархпалакни уйғотар.
Кўзаларга сув олиб,
У юқори узатар.
Исроф қилмай, ёш деҳқон,
Сув беришин кузатар.
Сув қочсалар агарда,
Тезда бориб тузатар.
Чанқамай ўсса экин,
Ҳосил бўлар мўлу кўл
Ишонмасанг, эй дўстим
Бас ўйнайин, чўзгин кўл.

Эрназар РЎЗИМАТОВ.

АЗИЗ БОБО

Туркистонга келдим бобо, қирлар ошиб,
Дил дардини айтай сизга Сирдай тошиб.
Ўтирарман қаддим букиб, тизза чўкиб,
Супургим бор остонангни кўз ёш тўкиб.

Бир фарзанднинг гадосиман жоним бобо.
Бир фарзанднинг адосиман жоним бобо.
Фарзанд билан эл ободдир ҳам хонадон,
Фарзанд билан ором олар танда бу жон.

Ўтар дунё. кетар дунё, қолар зурёт,
Қариганда ким қарайди солсам фарёд.
Бефарзанднинг номи ўчар мисли чироқ,
Бу дард кетгай инсонлардан бўлиб йироқ.

Эй, Эрناзар, Султоним бу – азиз бобо,
Той сўраганга от миндирган лазиз бобо

● Болаларингизга ўқиб беринг

Асалари ҳамласи

Ўшанда учинчи синфда ўқирдим. Еримиз катта бўлгани учун дадамнинг дўсти Ермат ака асалариларини олиб келиб, қутиларни боғимизга ўрнатди. Ўзи қутилар ёнига каравот қўйиб, тунда қўриқчилик қиларди. У биз билан бирга овқатланарди.

– Асалари – энг беозор ҳашарот, – деди у бир кун тушлик қилаётганимизда. – Тегмаганга тегмайди. Теккан одамни аяб ўтирмайди. Чақади, кейин ўзи ҳам нобуд бўлади.

Эртасига нонушта пайтида асалари ҳақида бошқа маълумотлардан хабар топдик.

– Олимлар оддий асалари ҳаётини узоқ йиллардан буён ўрганиб келади, – деди у. – Асалари оиласидаги тарбия, юксак интизом, адолатли меҳнат тақсимоти, бир-бирларига ахборот етказиш, душманга қарши биргаликда “жанг” қилиш, иш ёқмаслик, дангасалик, фирибгарлик (инга бемаза гулчанг олиб келиш) учун жазо чоралари, инни тоза сақлаш, уй ичига бегоналарни киритмаслик, бола тарбияси билан шуғулланиш каби қатъий тартиб-қоидалар ҳаммани ҳайратга солади. Асалари қиш мавсумида уч-тўрт ой уиндан ташқарига учиб чиқмайди, аммо ахлатини яшаётган уй ичига ташламай, қорнига йиғади. Қиш чўзилиб кетса, қорни ишиб, ҳалок бўлади.

Ҳавода асалариларнинг сира тинмайдиган ғувиллаши менга ёқарди, лекин... улар мени ҳар кун чақарди. Бордию, юзимни чақса, Ермат акага кўринмасликка ҳаракат қилардим. Тагин «асалариларимни нобуд қиляпсан»,

дея таъна қилармикан, деб қўрқардим. Бир кун у юзим ишиб кетганини пайқаб қолди.

– Ие, сени асалари талаганга ўхшайди, – деди у.

– Талади, лекин мен уларга тегмадим, – дедим мен.

– Қани, яқинроқ кел-чи, – деди у. – Бирон сабаб бордирки, улар сени талаган.

Мен унинг ёнига бордим.

– Акбаржон, сендан пиёз ҳиди келяптику. Пиёзни яхши кўрасанми? – сўради Ермат ака.

– Ҳа, ҳар кун икки-уч бош пиёзни нон билан ейман...

– Мана, нима учун сени асалари талапти. Баъзи асаларилар керосин ҳидини, баъзилари атир ҳидини ёмон кўради. Менинг асалариларим пиёз ҳидини ёмон кўради. Энди бир оз пиёз емай тур.

Шу кундан «пиёзхўрлик»ни тўхтатдим. Асалари чақиб олмасин, деб овқатнинг ичидаги пиёзларни ҳам териб, олиб ташлардим.

Орадан бир ҳафта ўтиб, Ермат ака мени чақирди:

– Акбаржон, қани, юр, қутиларни очиб, асал оламиз, менга ёрдам берасан.

Мен кўрққанамни билдирмаслик учун баҳона излай бошладим:

– Ҳозир бувим келади, бозорга борамиз.

– Бувинг келгунича улгурамиз, – деди у.

Мен истамайгина Ермат акага эргашдим. У қутиларни очиб, асал олаётганида ёнида турдим, биронта ҳам асалари менга тегмади.

Содиқ ДЎСТИЙ.

